

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

ZARASŲ „AŽUOLO“ GIMNAZIJOS VEIKLOS TEMINIO IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2023-03-30 Nr. A-13

Vilnius

ĮVADAS

Vizito laikas – 2023 m. kovo 13 – 15 d.

Išorinio vertinimo tikslas – įvertinti kokybės krepšelį gavusios mokyklos padarytą pažangą.

Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos (toliau – Gimnazijos, Mokyklos) teminis išorinis vertinimas atliktas vadovaujantis Mokyklų, siekiančių gauti kokybės krepšelį, skirtą mokinių ugdymosi pasiekimams gerinti, sąrašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-1321 „Dėl Mokyklų, siekiančių gauti kokybės krepšelį, skirtą mokinių ugdymo pasiekimams gerinti, sąrašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. rugpjūčio 28 d. įsakymo Nr. V-707 „Dėl Kokybės krepšelio skyrimo bendrojo ugdymo mokykloms tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-15 „Dėl mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos teminio išorinio vertinimo, organizuojamo 2023 metų I pusmetį, vertinimo temos, klausimų ir rodiklių nustatymo“, Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-587 „Dėl Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Vertinant Mokyklos padarytą pažangą analizuoti šie dokumentai ir (ar) šaltiniai: 2013 m. visuminio išorinio vertinimo ataskaita, 2021 ir 2022 m. pagrindinio ugdymo pasiekimų (toliau – PUPP), valstybinių brandos egzaminų (toliau – VBE) rezultatai, mokinių pasiekimų ir pažangos suvestinės, Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (toliau – ŠVIS) kaupiami duomenys ir būtinųjų stebėsenos rodiklių reikšmės, Mokyklos interneto svetainėje skelbiama informacija, 2022 m. Mokyklos veiklos tobulinimo planas, 2022 m. tarpinė Mokyklos veiklos plano įgyvendinimo ataskaita, 2022 m. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatai (ir ataskaita), Mokyklos direktoriaus 2022 m. metinės veiklos ataskaita, 2020-2023 metų strateginis, 2022 ir 2023 metų veiklos ir 2022–2023 m. m. ugdymo planai. Priimant vertinimo sprendimus remtasi per vizitą vykusių vertintojų pokalbių su Zarasų r. savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyriaus vyr. specialiste Vida Markevičiene, Mokyklos vadovais, pedagogais, mokiniais, jų tėvais metu surinkta informacija, ugdomųjų veiklų (pamokų), Mokyklos vidaus ir išorės erdvių stebėjimu, jų funkcionalumo ir (ar) panaudojimo įvertinimu.

1. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Zarasų „Ažuolo“ gimnazija – Zarasų r. savivaldybės mokykla, vykdanči bendrojo (pagrindinio II dalies ir vidurinio) ugdymo programas. Mokykla pasižymi dideliu intelektiniu potencialu – dauguma mokytojų yra patyrę aukštos kvalifikacijos profesionalai (ŠVIS duomenimis, daugiau kaip 80 proc. – mokytojai metodininkai ir ekspertai), sudarantys prielaidas aukštiems Gimnazijos akademiniams

pasiekimams (2022 m. VBE duomenimis, daugelio egzaminų vertinimo vidurkiai viršijo savivaldybės ir Lietuvos vidurkiai). Vizito metu vertintojai koncentravosi į „Kokybės krepšelio“ projekto tikslinės mokytojų grupės (lietuvių k. ir literatūros, anglų k., matematikos, gamtos mokslų) veiklų stebėjimą, tačiau turėjo progos įsitikinti, kad Gimnazijoje ugdymo kokybės pokyčiai (pvz., aktyvinančių mokymosi metodų taikymas, IKT panaudojimas, ugdymo(si) diferencijavimas ir kt.) yra tvarūs ir stebimi daugelio mokytojų praktikoje.

Nuo 2009 metų sausio mėn. Gimnazijai vadovauja direktorius Rimantas Bikulčius. 2022 m. direktoriaus veiklos užduotys buvo orientuotos į įstaigos veiklos ir ugdymo organizavimo, turinio atnaujinimo, išteklių valdymo klausimus (*Parengti naujus gimnazijos veiklų reglamentuojančius dokumentus; Tobulinti gimnazijos ugdymo organizavimo veiklą; Pasirengti atnaujintų ugdymo turinio programų įgyvendinimui gimnazijoje; Įgyvendinti efektyvų, ekonomišką, taupų finansinių ir materialinių išteklių valdymą*). Metinių užduočių vykdymas prisideda prie Mokyklos pažangos – pvz., vienas iš siektinų rezultatų (*Įgyvendinant „Kokybės krepšelio“ veiklas, sumažėjo 1-2 klasių mokinių, pasiekusių nepatenkinamą lygį, skaičius; ne mažiau kaip 80 proc. pedagogų patobulino dalykines ir bendrąsias kompetencijas*) į tai orientuotas, tačiau rezultatų ir jų rodiklių skiltyje akcentuojamas tik mokytojų mokymosi rodiklis (100 proc.). Direktoriaus R. Bikulčiaus 2022 m. veiklos ataskaita įvertinta gerai. 2023 metų užduotys iš esmės nukreiptos į „Kokybės krepšelio“ veiklų tvarumo užtikrinimą – ugdymo(si) sąlygų (edukacinių erdvių atnaujinimo) ir procesų kokybės gerinimą (pvz., tolesnį STEAM centrų galimybių panaudojimą), siekiant aukštesnių PUPP rezultatų.

Mokyklos veiklos tobulinimo plano įgyvendinimo kryptingumą ir pokyčių tvarumą vertintojai aptarė su Zarasų r. savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyriaus vyr. specialiste Vida Markevičiene. Kaip teigė V. Markevičienė, Gimnazijos gautos „Kokybės krepšelio“ lėšos yra nedidelės (55 626 eurai), tad visos pagrindinės Mokyklos veiklos tobulinimo plane suplanuotos priemonės (pedagogų kompetencijų stiprinimo, priemonių įsigijimo) yra nuosekliai ir kryptingai įgyvendinamos. Pasak V. Markevičienės, savivaldybė prisidėjo prie Gimnazijos informacinio centro įrengimo – „Kokybės krepšelio“ lėšos buvo panaudotos baldams ir įrangai įsigyti, savivaldybės lėšos – patalpai sutvarkyti, tuo pačiu numatyta investuoti į bibliotekos atnaujinimą. V. Markevičienės teigimu, tikėtina, kad pasiteisinusios veiklos (pvz., ugdymo proceso aprūpinimas šiuolaikinėmis priemonėmis, modernių aplinkų kūrimas) bus tęsiamos Gimnazijai įgyvendinant „Tūkstantmečio mokyklų“ (toliau – TŪM) programą ir dalyvaujant Regioninės pažangos priemonių projekte, kurio metu numatytas bent minimalus Gimnazijos bendro naudojimo erdvių sutvarkymas (pritaikymas specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams).

ŠVIS duomenimis, 2022-2023 m. m. Gimnazijoje mokosi 208 mokiniai, yra 8 klasių komplektai. Daugelis Gimnaziją lankančių mokinių yra motyvuoti, turi aukštų ateities tikslų, todėl vertinimo savaitę stebėtas gana aktyvus jų mokymasis, pagarbus elgesys tiek su mokytojais, tiek su bendraamžiais. Gimnazijoje sudarytos patenkinamos ugdymosi sąlygos – vidaus erdvės (klasės, kabinetai) nešiuolaikiškos, dažnu atveju – neestetinės, aprūpinimas moderniomis mokymosi priemonėmis vidutiniškas (prie situacijos gerinimo prisidėjo projektas „Kokybės krepšelis“, kurį įgyvendinant įsigytos priemonės tinkamai naudojamos ugdymo procese). Atsižvelgiant į Gimnazijos potencialą, jos perspektyvą ir reikšmę visai Zarasų r. savivaldybės švietimo kokybei, būtini skubūs pokyčiai – tokio tipo švietimo įstaiga privalo būti modernizuota, aprūpinta, patraukli, ji turi tapti tikru švietimo pažangos ir inovacijų centru, telkiančiu aukščiausio lygio švietimo profesionalų bendruomenę, įsipareigojusią dirbti kuo geriau ir besidalinančią vertinga patirtimi. Vertintojai pastebi, kad siekiant tokių tikslų būtina atnaujinti ir Gimnazijos nuostatus (tai jau numatyta 2023 m. vadovo užduotyse), didesnę dėmesį skiriant Mokyklos savivaldos (ypač mokytojų ir mokinių) vaidmens stiprinimui esamų ir būsimų švietimo pokyčių kontekste.

Aukščiau pateiktos Gimnazijos konteksto aplinkybės iš esmės tapo stipriųjų ir tobulintinių aspektų išskyrimo pagrindu. Atsižvelgiant į tai, kad Zarasų „Ažuolo“ gimnazija ir toliau turėtų skirti pakankamą dėmesį tiek rezultatų, tiek procesų, tiek valdymo kokybei, 2 ataskaitos dalyje išskirti aspektai laikytini esminiais, siekiant tobulinti Mokyklos veiklą.

2. MOKYKLOJE UŽTIKRINAMOS PAŽANGOS KRYPTINGUMO IR VEIKLOS TVARUMO STIPRIEJI IR TOBULINTINI ASPEKTAI

Stiprieji aspektai

1. Tinkamas ugdymo diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas padeda mokiniams siekti mokymosi pažangos (2.1. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis).
2. Turimi mokymosi išteklių, įranga ir priemonės optimaliai panaudojami ugdymo procese (3.1. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis).
3. Mokyklos tinklaveika tinkamai praturtina mokinių ugdymo(si) galimybes (3.6. – 3 lygis).
4. Mokyklos vadovų lyderystė ir įsipareigojimas susitarimams užtikrina veiklos pokyčių įgyvendinimą ir tvarumą (3.2. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis).
5. Geri daugelio Gimnazijos mokinių ugdymosi rezultatai tenkina bendruomenės lūkesčius (1.1. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis).

Tobulintini aspektai

1. Mokinių pasiekimų ir pažangos pagrįstumo užtikrinimas kaip galimybė teikti motyvuojantį grįžtamąjį ryšį, stebėti, vertinti ir gerinti pasiekimus (1.1. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 2 lygis).
2. Gimnazijos savivaldos stiprinimas, siekiant įgalinti mokytojus ir mokinius priimti ir įgyvendinti su ugdymo(si) iniciatyvomis ir švietimo pokyčiais susijusius sprendimus (3.3. – 2 lygis).

3. ĮSIVERTINIMO VEIKSMINGUMO MOKYKLOS PAŽANGAI VERTINIMAS

Zarasų „Ažuolo“ gimnazija kasmet įsivertina savo veiklos kokybę, vadovaudamasi Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika (2016). Kaip teigiama Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo tvarkos apraše, šis procesas *organizuojamas kaip nuolatinis, nenutrūkstantis, duomenimis grįstas reflektavimo procesas, įtraukiantis visus gimnazijos bendruomenės narius*. Vertintojai pastebi, kad ši nuostata kol kas realizuojama tik iš dalies – Gimnazijos pateiktais duomenimis, ne visos respondentų yra aktyvios (2022 m., lyginant su 2021 m., tėvų ir mokytojų aktyvumas išaugo, mokinių – sumažėjo ir siekė tik 42 proc.) ir įsipareigojusios Mokyklos pažangai.

2022 m. įsivertinimo ataskaitos duomenimis, palankiausiai ir mokiniai, ir mokytojai, ir mokinių tėvai vertino tai, kad *mokykloje nėra arba itin žemas patyčių mastas; mokytojai padeda mokytis, aiškūs pasiekimų vertinimas*. Mažiau palankiai ir mokiniai, ir mokytojai, ir mokinių tėvai vertino *galimybę pasirinkti įvairaus sudėtingumo užduotis, skirtingų užduočių skyrimą, darbą grupėmis; mokymosi planavimą (tikslus, žingsnius jiems pasiekti), mokymosi sėkmių aptarimą, įsivertinimą*.

Įsivertinimo procesas turi įtakos Mokyklos pažangai: gauti duomenys naudoti rengiant Gimnazijos veiklos tobulinimo planą (žr. šios ataskaitos 3.1. rodiklio (*Sprendimų pagrįstumas*) aprašymą, sieti su mokytojų kompetencijų tobulinimo prioritetais, todėl įgyvendinant „Kokybės

krepšelio“ projektą pasiekta reikšmingų pokyčių – pvz., teminio išorinio vertinimo metu ugdymo(si) diferencijavimas priskirtas prie stipriųjų Gimnazijos veiklos aspektų.

4. MOKYKLOJE UŽTIKRINAMOS PAŽANGOS KRYPTINGUMO IR VEIKLOS TVARUMO VERTINIMAS

Zarasų „Ažuolo“ gimnazija, tinkamai įgyvendindama Mokyklos veiklos tobulinimo planą ir pasinaudodama „Kokybės krepšelio“ projekto lėšomis, padarė pažangą. Ši išvada daroma įvertinus ugdymo organizavimo (rodikliai 2.1., 3.6.), išteklių panaudojimo (rodiklis 3.1.), ugdymo(si) rezultatų kokybę ir mokinių/ klasių daromą pažangą (rodiklis 1.1.), mokytojų profesinį augimą (rodiklis 3.8.), Mokykloje vykstančių pokyčių įsivertinimą (rodiklis 3.1.). Paminėtina, kad Zarasų „Ažuolo“ gimnazija turi galimybių užtikrinti pokyčių tvarumą – tai pasakytina apie susitarimams įsipareigojusius vadovus (rodiklis 3.2.), kompetentingus mokytojus (rodiklis 3.7.) ir preliminarų tolesnių veiksmų planą siekiant Gimnazijos pažangos (rodiklis 3.1.).

Šioje ataskaitoje nėra išplėtotas rodiklių 3.4. *Veikimas kartu* ir 3.5. *Bendradarbiavimas su tėvais, globėjais* vertinimas, tačiau atskiri minėtų rodiklių aspektai vertinami sąsajų su kitais rodikliais kontekste, pvz., tėvų įsitraukimo į Mokyklos gyvenimą epizodai fiksuoti aptariant Mokyklos veiklos įsivertinimo veiksmingumą (Ataskaitos 3 dalis) ar analizuojant rodiklį 3.3. *Mokyklos savivalda*, mokytojų profesinio bendradarbiavimo klausimai aptarti vertinant rodiklių 3.3. *Mokyklos savivalda* ir 3.8. *Nuolatinis profesinis tobulėjimas* kokybę.

4.1. Kaip mokykla įgyvendina mokyklos veiklos tobulinimo planą?

4.1.1. Mokyklos veiklos tobulinimo planas

2022 m. Mokyklos veiklos tobulinimo planas (su pakeitimais) vertintinas gerai. 55 626 eurų kokybės krepšelio dotacija racionaliai paskirstyta veiklų, galinčių turėti poveikį mokinių pažangai ir pasiekimams, finansavimui: mokytojų profesiniam tobulėjimui, mokinių aktyvaus mokymosi organizavimui, pagalbai mokantis (diferencijavimui) stiprinti, pažinimo, skaitmeninę kompetencijas ugdančių aplinkų kūrimui ir (ar) aprūpinimui. Kaip rodo mokinių pažangos ir pasiekimų tendencijos ir tarpiniai veiklų įgyvendinimo rezultatai, Mokyklos veiklos tobulinimo planas nuosekliai įgyvendinamas, o po pirmųjų projekto metų nustatyti iššūkiai ir problemos (pvz., IKT panaudojimas ugdymo procese) vizito metu pripažinti kaip teigiami ugdymo kokybės pokyčiai ir tinkamai išnaudotos naujos ugdymo organizavimo galimybės.

4.1.2. Mokyklos veiklos tobulinimo plano / planų įgyvendinimo vertinimas

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
2.1. Ugdymo(si) organizavimas, 3 lygis	Dėmesys kiekvieno mokinio pažangai ir optimaliam išmokimui diferencijuojant, individualizuojant ir siekiant suasmeninti ugdymo(si) procesą yra paveikus. Pamokų kokybė Gimnazijoje yra tinkamai aptariama Mokytojų tarybos posėdžiuose ir pasitarimuose, metodinėse grupėse, individualiuose vadovų pokalbiuose su mokytojais. Įsivertinus, kad Mokykloje yra nepakankamai diferencijuojamas, individualizuojamas ir suasmeninamas ugdymo procesas, buvo ieškoma sprendimų, kaip šį

	<p>rodiklį pagerinti, todėl Gimnazija, įgyvendindama „Kokybės krepšelio“ projektą, dalį lėšų investavo į mokytojų kompetencijų plėtojimą. Vertintojai, remdamiesi stebėtų pamokų duomenimis, pokalbių su Mokyklos bendruomene sužinotais faktais, konstatuoja, kad mokytojų kompetencijų tobulinimas daro reikšmingą poveikį pamokos kokybės gerinimui (plačiau apie tai – rodiklio 3.8. aprašyme). Stebėtų pamokų protokoluose fiksuota, kad diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas, kaip stiprus pamokos aspektas, išskirtas 50 proc. pamokų:</p> <ul style="list-style-type: none"> • veiksmingai siekta suasmeninto mokymosi IVA istorijos, IV kl. dailės, II b1 anglų, II a kl. chemijos pamokose, kryptingai paskirstant dėmesį kiekvienam, pripažįstant mokinių skirtybes; • tinkamai diferencijuotos klasės darbų, kontrolinių darbų užduotys I b, II a, II b2 kl. anglų k. ir I a kl. rusų k. pamokose; • I b, III A1 kl. lietuvių k. pamokose mokiniams buvo sudaryta galimybė pasirinkti užduotis pagal gebėjimus ir lūkesčius, lanksčiai skatintas kiekvieno mokinio įsitraukimas; • IIIB kl. matematikos pamokoje mokiniams buvo pateiktos 4 lygių užduotys; • I b, II a, III b2 kl. anglų k. pamokose sudarytos sąlygos dirbti pagal asmeninius gebėjimus, pripažinti individualūs poreikiai ir t.t. <p>Vertintojai daro išvadą, kad Gimnazijoje tinkamai diferencijuojamas, individualizuojamas ir suasmeninamas ugdymo(si) procesas. Sėkminga, pasiteisinusi mokytojų patirtis turėtų būti analizuojama ir skleidžiama, kad būtų užtikrinama optimali kiekvieno mokinio pažanga.</p> <p>Ugdymo(si) proceso įvairovė Gimnazijoje yra potenciali, daranti poveikį mokinių pasiekimų kokybės gerinimui.</p> <p>Mokyklos veiklos tobulinimo plane numatytos priemonės „<i>Ugdymo proceso organizavimas kitose gimnazijos erdvėse ir už gimnazijos ribų</i>“ veiklos įgyvendinamos sėkmingai – pvz., įrengta mokinių poreikius atliepanti erdvė – informacinis centras, kuriame vedamos pamokos, vyksta mokinių susibūrimai, atnaujinti ir skaitmeninėmis priemonėmis aprūpinti trys lietuvių kalbos ir literatūros, chemijos ir biologijos kabinetai. Iš Mokyklos dokumentų ir pokalbių su mokiniais, tėvais sužinota, kad edukacinės išvykos, kurios yra finansuojamos „Kokybės krepšelio“ projekto lėšomis, ir jų kuriamą pridėtinę vertę itin teigiamai vertina visa Gimnazijos bendruomenė. Edukacinės išvykos užtikrina ne tik ugdymo(si) proceso įvairovę, bet ir tęstinumą. Išvykose mokiniai atlieka praktines užduotis, kurioms atlikti Gimnazijoje nėra sąlygų. Mokiniai jau lankėsi STEAM centre Utenoje, „Knygų mugėje“ Vilniuje, 40 mokinių dalyvavo Kauno VII Forto laboratorijose ir pan. Gimnazija yra ilgametė Europos Parlamento ambasadorė, įvairių programos MEPA („Mokyklos – Europos Parlamento ambasadorės“) veiklų, svariai praturtinančių mokinių ugdymosi galimybes, dalyvė.</p>
--	--

	<p>Stebėtų pamokų protokoluose (apibendrinti vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi ir mokinių patirčių vertinimo duomenys pateikti 2 ir 3 lentelėse) įvairovė, kaip stiprusis pamokos aspektas, išskirta 50 proc. stebėtų pamokų: II a kl. anglų k., IV kl. dailės pamokose mokiniams buvo sudaryta galimybė patirti netradicines darbo technikas ir būdus, III A kl. biologijos pamokoje kiekvienam sudarytos sąlygos dirbti pasinaudojant moderniomis priemonėmis, II a kl. fizikos pamokoje virtuali aplinka padėjo įsivertinti išmokimą. Ugdymo(si) metodų įvairovė kaip stiprusis aspektas išskirta II a, II b, IV B kl. lietuvių k. ir literatūros pamokose, II b1, III7 kl. anglų k., II b kl. matematikos pamokose. Šiose pamokose vertintojai dažniausiai stebėjo lanksčiai derinamą individualų ir partnerišką mokinių darbą porose ar grupėse. Mokymosi patirčių įvairovė fiksuota IVA lietuvių k. ir literatūros, I b kl. matematikos ir biologijos pamokose. Jose stebėtas veiksmingas patirtinis mokymasis, paveikiai skatinami mokiniai įsitraukė į diskusiją, svarstė, dalinosi nuomonėmis.</p> <p>Vertintojai konstatuoja, kad ugdymo įvairovė Gimnazijoje yra tinkama – ugdymo procesas neapsiriboja klase, mokiniai įgytas kompetencijas taiko įvairiuose kontekstuose.</p>
<p>3.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai, 3 lygis</p>	<p>Išteklių paskirstymas yra tinkamas.</p> <p>Mokyklos veiklos tobulinimo („Kokybės krepšelio“ projekte) plano vienas iš uždavinių – <i>Gerinti ugdymo(si) sąlygas mokiniams</i>. Gimnazija tinkamai numatė veiklas šiam uždaviniui įgyvendinti: priemonių įsigijimą stiprinant gamtamokslinį ugdymą, aplinkų (pvz., informacinio centro) pritaikymą partneriškam grupiniam darbui. Kaip jau minėta rodiklio 2.1. aprašyme, skaitmeninėmis priemonėmis aprūpinti 1 chemijos ir 1 biologijos kabinetas, 3 lietuvių kalbos ir literatūros kabinetai. Šių kabinetų praturtinimui Gimnazija iš „Kokybės krepšelio“ projekto lėšų įsigijo 5 interaktyvius ekranus, 5 nešiojamuosius kompiuterius, 4 mikroskopus. Tinkamai įrengta mokinių poreikius atliepanti erdvė – informacinis centras, kuriame vedamos pamokos ir renginiai: nupirkti vienviečiai stalai, kėdės, minkštasuoliai, mobilios lentynos, kompiuterinė technika ir garso aparatūra. Prie šio centro įrengimo prisidėjo ir Zarasų rajono savivaldybė, kurios lėšomis buvo atliktas patalpos remontas (direktorius teigimu, savivaldybės biudžete numatyta, kad bus atliktas ir šalia esančios bibliotekos atnaujinimas). Pokalbyje su vertintojais mokiniai teigė, kad jiems informaciniame centre labai patinka, jauku, ten jie ruošia namų darbus, atlieka įvairias užduotis. Kad Gimnazijos įsigyti materialiniai išteklių panaudojami tinkamai, rodo ir vertintojų surinkti duomenys stebėtų pamokų metu (ugdymosi aplinkų apibendrinti vertinimo duomenys pateikiami 1 lentelėje). Racionaliai naudojami išmanieji ekranai (įsigyti „Kokybės krepšelio“ lėšomis) suteikė vaizdumo, operatyvumo pateikiant informaciją I b kl., II b kl., III A kl., IV A kl., IV B kl. lietuvių kalbos ir literatūros pamokose, I b kl. anglų k. ir kt. pamokose. Vertintojai fiksavo nuotoliniam namų mokymui tikslingai naudotas priemones III kl. matematikos pamokoje. Potencialų priemonių panaudojimą, atliekant tiriamuosius darbus, vertintojai stebėjo I b kl., III a kl. biologijos, II a kl. chemijos pamokose. Gimnazijos 2022</p>

	<p>m. įsivertinimo ataskaitoje nurodyta, kad įvykę pokyčiai ugdymo procese stiprina mokinių susidomėjimą gamtamoksliniais dalykais, auga jų motyvacija tobulinti praktinius gebėjimus bei įgūdžius: mokiniai aktyviai dalyvavo Bronislovo Lubio chemijos konkurse, padidėjo III klasės mokinių, pasirinkusių mokytis chemiją, biologiją bei laikančių šių dalykų VBE, skaičius (pvz., chemijos VBE (2022) Gimnazijos mokinių įvertinimų vidurkis 50,0, nusileidžia šalies (51,1), bet gerokai aukštesnis už rajono (39,0) vidurkį. 2021 m. šį egzaminą laikančiųjų iš viso nebuvo). Siektina, kad ugdomosios aplinkos ir toliau būtų modernizuojamos ir dar geriau atlieptų mokinių ugdymosi poreikius ir lūkesčius.</p> <p>Remdamiesi pokalbiais su bendruomenės nariais, dokumentų analize, ugdomosios veiklos stebėjimo metu surinktais duomenimis, vertintojai daro išvadą, kad „Kokybės krepšelio“ projekto lėšomis įsigytos ugdymo priemonės naudojamos tinkamai, paveikiai ir akivaizdžiai, tačiau nepakankamai, pagerino mokinių ugdymosi galimybes.</p>
<p>3.6. Mokyklos tinklaveika, 3 lygis</p>	<p>Gimnazijos tinklaveika yra tinkama. Atvirumas ir prasmingumas potencialus ir vertinamas kaip stiprusis Mokyklos veiklos aspektas.</p> <p>Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos bendruomenė atvira visuomenei ir ugdymo naujovėms. Bendravimas ir bendradarbiavimas su kitomis institucijomis ir socialiniais partneriais, kaip viena iš Mokyklos stiprybių, išskiriama ir 2020–2023 m. Gimnazijos strateginiame plane. Mokykla turi ilgamečių partnerių tinklą, padedantį mokiniams ugdytis tiek dalykines, tiek bendrąsias kompetencijas. Užmegzti ir plėtojami partnerystės ryšiai su Ignalinos rajono, Anykščių Jono Biliūno, Zarasų rajono Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijomis, Zarasų Pauliaus Širvio progimnazija, Zarasų „Santarvės“ pradine mokykla. Kartu bendrystė palaikoma renginiuose su Trečiojo amžiaus universitetu, bendradarbiaujama su Zarasų bažnyčia, Zarasų kultūros centru, krašto muziejumi, viešąja biblioteka, seniūnijomis, švietimo pagalbos tarnyba, policija, užimtumo tarnyba, Sartų ir Gražutės regioninio parko direkcija. Gimnazijoje vykdoma projektinė veikla leidžia mokiniams bendrauti, keistis idėjomis, susipažinti su kitų šalių kultūra ir kt.</p> <p>Mokyklos tinklaveika padeda siekti užsibrėžtų tikslų. Įgyvendinant „Kokybės krepšelio“ projekto veiklą <i>Patirtinis mokinių ir mokytojų mokymasis</i>, tikslingai kuriamas tarpmokyklinis bendradarbiavimo tinklas, pvz., bent kartą per metus rengiama patirties sklaidos diena Zarasų P. Širvio progimnazijos bendruomenei, ir tai padeda būsimiems gimnazistams susipažinti su Mokyklos veikla. „Kokybės krepšelio“ projekto investicijos įgalina mokytojus panaudoti įvairias mokymosi aplinkas, pvz., sudaro sąlygas kokybiškam patyriminiam mokymuisi modernioje laboratorijoje Utenos STEAM centre, „Knygų mugėje“ ir kt.</p> <p>Remdamiesi sukauptais duomenimis vertintojai teigia, kad mokyklos tinklaveika padeda siekti užsibrėžtų tikslų, partnerystės tinkamai planuojamos, siekiama jų prasmingumo ir panaudojimo mokinių bendrųjų ir dalykinių kompetencijų ugdymui.</p>

<p>3.8. Nuolatinis profesinis tobulėjimas, 3 lygis</p>	<p>Atkaklumas ir nuoseklumas yra paveikūs.</p> <p>Mokyklos veiklos tobulinimo („Kokybės krepšelio“ projekte) plano vienas iš uždavinių – <i>Plėtoti mokinių bei mokytojų kompetencijas</i>. Mokytojai ir Mokyklos administracija lanksčiai planuoja asmeninio meistriškumo augimą ir jo atkakliai siekia – parengta ir įgyvendinta 40 val. pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programa „Ugdymo proceso tobulinimas – mokyklos pažangai“. Šių mokymų I modulyje dalyvavo 25 (83,30 proc.) gimnazijos mokytojai. Kaip rodo Gimnazijos 2022 m. įsivertinimo ataskaita, daugelis mokytojų dalyvauja ilgalaikėje programoje „Klasės vadovo metai“ (programa vyksta ir 2023 m.), organizuotos edukacinės išvykos, įsigyta VŠĮ „Mokymosi mokykla“ narystė metams bei užsakyti žurnalai „Ugdymo meistrai“ mokytojų savišvietai. Pokalbyje su metodinių grupių atstovais teigta, kad dauguma mokytojų paveikliai dalinasi patirtimi (veda atviras pamokas, dalinasi sėkmėmis, užduotimis). Kūrybingai dirba lietuvių kalbos ir literatūros, užsienio kalbų, menų dalykų metodinės grupės, aktyviau ėmė dirbti gamtamokslinių dalykų metodinė grupė. Gimnazijos vadovai džiaugėsi projekto „Kokybės krepšelis“ suteikta galimybe organizuoti atviras pamokas – studijas. Lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai organizavo net 8, matematikos mokytojai –2, chemijos mokytojai –2, istorijos mokytojai –2, anglų kalbos mokytojai –3 tokias pamokas. Iš viso nuo 2022 metų gegužės iki 2023 metų kovo mėnesio įvairių dalykų mokytojai organizavo 23 atviras pamokas – studijas. Kaip rodo Gimnazijos 2022 m. įsivertinimo duomenys, keičiasi tėvų požiūris į mokymąsi: teiginio „Mano vaikui yra svarbu mokytis“ vertinimas padidėjo 3,5 proc. Pokalbio metu tai patvirtino ir mokinių tėvai.</p> <p>Apibendrinant galima teigti, kad mokytojai ir Mokyklos vadovai tinkamai naudojami įvairiomis galimybėmis tobulėti: dalyvauja projektuose, kvalifikacijos tobulinimo seminaruose, organizuoja įvairius mokymus Mokykloje, mokosi vieni iš kitų.</p>
<p>1.1. Mokyklos pasiekimai ir pažanga, 3 lygis</p>	<p>Rezultatyvumas, kaip mokyklos veiklos kokybės pokytį pagrindžiantis aspektas, yra tinkamas ir vertinamas kaip vienas iš stipriųjų Gimnazijos veiklos aspektų.</p> <p>Gimnazijos mokinių pasiekimai geri. 2021 m. lietuvių k. ir literatūros VBE rezultatų vidurkis siekė 44,2, ir buvo šiek tiek aukštesnis už šalies vidurkį (42,4), bet žemesnis už savivaldybės vidurkį (48,5). Matematikos VBE (2021) rezultatų vidurkis 29,9 buvo aukštesnis už rajono mokyklų (24,6), bet žemesnis už šalies mokyklų vidurkį (31,2). 2022 m. matomas ryškus lietuvių kalbos ir literatūros VBE rezultatų vidurkio augimas (56,6), nors jis žemesnis už rajono mokyklų (60,8), bet gerokai aukštesnis už šalies (44,5) įvertinimų vidurkį. Matematikos 2022 m. rezultatai (25,9) yra žemesni nei 2021 m., tačiau lenkia tiek rajono (25,5), tiek šalies (20,0) rezultatų vidurkį.</p> <p>Vertintojų stebėtose pamokose fiksuoti tinkami dalykinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymo rezultatai (žr. 5 lentelę). 19,23 proc. stebėtų pamokų rezultatyvumas įvertintas puikiai: IVA kl. istorijos pamokoje visi mokiniai įsivertino išmokimo gilumą ir padarė pažangą, I b kl.</p>

	<p>matematikos pamokoje stebėta optimali kiekvieno mokinio pažanga, IV kl. dailės pamokoje stebėti akivaizdūs kiekvieno mokinio ugdymosi rezultatai, II a kl. biologijos pamokoje matomi optimalūs, suasmeninti pasiekimai, IV a kl. chemijos pamokoje aptarta padaryta pažanga. Tinkami kiekvieno mokinio pasiekimai ir pažanga stebėti 34,61 proc. pamokų: I b, IIb1, IIb2, III7 kl. anglų k., III kl. mokymo namuose matematikos, II a fizikos, IIIA1 lietuvių k. pamokose – jose mokiniai įsitraukė į pažangos aptarimą, gavo pažangą skatinantį grįžtamąjį ryšį.</p> <p>Mokykla turi savitų ugdymo pasiekimų. Gimnazijos mokiniai 2022 m. tapo įvairių konkursų, olimpiadų prizininiais: pvz., anglų kalbos olimpiadoje 11 klasių mokiniams laimėtos 1 ir 3 vietos, 54- ajame Lietuvos mokinių jaunųjų filologų konkurse užimta 1 vieta tautosakos sekcijoje, 25-ojoje Lietuvos mokinių filosofijos olimpiadoje užimtos 1, 2 ir dvi 3-iosios vietos; Lietuvių kalbos ir literatūros olimpiadoje Lietuvos ir užsienio lietuviškų mokyklų 9-12/I-IV gimnazijos klasių mokiniams užimtos 1, 2 ir 3 vietos; 34-ojoje Lietuvos mokinių geografijos olimpiadoje laimėtos 2 ir 3 vietos; Respublikiniame anglų k. 9-10 kl. konkurse – 2 vieta; 54-ojoje Lietuvos mokinių biologijos olimpiadoje – 2 ir 3 vietos; Lietuvos mokinių meninio skaitymo konkurse 2 ir dvi 3-iosios vietos; 70-ojoje Lietuvos mokinių matematikos olimpiadoje (9-12 kl.) dvi 2-os ir 3 vieta; 31-oji Lietuvos mokinių istorijos olimpiadoje (10-12/II-IV gimnazijos kl.) 1 ir 3 vietos; 28-ojoje Lietuvos mokinių dailės olimpiadoje 2 ir 3 vietos; Lietuvos mokinių technologijų olimpiadoje tekstilės kategorijoje 1,2 ir dvi 3-os vietos, konstrukcinių medžiagų – 1 vieta.</p> <p>Išanalizavę surinktus duomenis vertintojai daro išvadą, kad Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos mokinių akademiniai pasiekimai yra geri. Dalyvavimas „Kokybės krepšelio“ projekte daro teigiamą poveikį mokinių kompetencijų ugdymui pamokoje, tad tikėtinas poveikis tolesniam jų mokymosi pasiekimų gerinimui ir individualiai pažangai.</p>
<i>Stiprieji mokyklos veiklos aspektai</i>	<p>Mokinių ugdymo(si) (VBE ir olimpiadų) rezultatai. Mokinių ugdymo(si) rezultatai (pažanga ir pasiekimai) pamokoje. Mokyklos tinklaveika. Optimalus išteklių paskirstymas. Ugdymo(si) diferencijavimas pamokoje.</p>
<i>Tobulintini mokyklos veiklos aspektai</i>	<p>Modernių ugdymosi aplinkų (laboratorijų ir kt.) kūrimas.</p>

4.2. Kaip stebimas mokyklos suplanuotų tobulinimo veiklų, pasirinktų veiklos tobulinimo priemonių ir būdų įgyvendinimo nuoseklumas ir tinkamumas mokinių ugdymosi pasiekimams gerinti?

4.2.1. Mokyklos suplanuotų tobulinimo veiklų, pasirinktų veiklos tobulinimo priemonių ir būdų įgyvendinimo stebėjimas / stebėjimo sistema

Iš vertintojų surinktų duomenų matyti, kad Zarasų „Ažuolo“ gimnazijoje vykdoma suplanuotų tobulinimo veiklų įgyvendinimo stebėseną – tai patvirtina ir du kartus įvykęs Mokyklos veiklos tobulinimo plano koregavimas, kurį lėmė būtent stebėsenos metu nustatytos priežastys (terminų

logiškumas, lėšų panaudojimo efektyvumas ir pan.). Mokykla kaupia ir analizuoja mokinių pažangos, pasiekimų, mokinių lankomumo, ugdymo proceso kokybės, mokytojų kvalifikacijos tobulinimo duomenis, jų pagrindu priima sprendimus, todėl natūralu, kad vyko ir veiklų, įgyvendinamų „Kokybės krepšelio“ projekte, poveikio mokinių pasiekimams ir pažangai stebėseną. Tai pasakytina tiek apie gana sistemingą administracijos dėmesį mokinių (klasių) pažangai, tiek apie mokytojų neblogai taikomas vertinimo (grįžtamojo ryšio, įsivertinimo, refleksijos ir kt.) strategijas pamokoje.

Mokyklos vadovų teigimu, *apibendrinus stebėsenos rezultatus, išklausius metodinių grupių refleksijas galima teigti, kad kūrybinių ir tiriamųjų darbų atlikimas, pamokos netradicinėse erdvėse, IKT naudojimas lemia didėjančią mokinių motyvaciją, o didėjanti motyvacija, aktyvių darbo metodų ir būdų taikymas, pamokų integravimas, edukacinių aplinkų keitimas, papildomos konsultacijos lemia augančius mokinių pasiekimus.*

4.2.2. Mokyklos suplanuotų tobulinimo veiklų, pasirinktų veiklos tobulinimo priemonių ir būdų įgyvendinimo stebėjimo / stebėjimo sistemos vertinimas

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
1.1. Mokyklos pasiekimai ir pažanga, 3 lygis	<p>Stebėsenos sistemingumas tinkamas.</p> <p>„Kokybės krepšelio“ projekto laikotarpiu vykdyta tinkama tikslinių grupių mokinių pasiekimų ir pažangos stebėseną, fiksuoti ir analizuoti pokyčiai, jų tendencijos. Iš dokumentų analizės, pokalbių su Gimnazijos vadovais paaiškėjo, kad visi tikslinių grupių mokiniai padarė planuotą pažangą. 2020–2021 m.m. iš visų I-II klasių mokinių aukštesniu lygiu mokėsi 6,89 proc., 2022 m.m. jau 7,39 proc. mokinių. Pagrindiniu lygiu 2020–2021 m.m. mokėsi 31,89 proc., 2022–2023 m.m. – 32,89 proc. mokinių. I-II klasių mokinių lietuvių kalbos ir literatūros pamokose bendras pasiekimų vidurkis pasikeitė nuo 6,71 iki 7,28, biologijos pamokose – nuo 7,30 iki 7,87, chemijos – nuo 6,50 iki 6,86 balo. Mokymosi kokybės pokyčių analizei teigiamos įtakos turėjo individualios mokinių pažangos stebėjimas, numatant rezultatų tobulinimo tikslus, priemones.</p> <p>Ugdomosios veiklos stebėsenos (ją vykdo ir koordinuoja administracija) duomenimis, pamokose fiksuojami pokyčiai, turintys poveikio mokinių mokymuisi: 100 proc. mokytojų ugdymo procese naudoja IKT; visi mokytojai, kurių kabinetuose įrengti interaktyvūs ekranai, naudoja juos ugdymo procese; 80 proc. mokytojų, dalyvavusių ilgalaikeje kvalifikacijos tobulinimo programoje „Ugdymo proceso tobulinimas – mokyklos pažangai“, taiko aktyvius mokymo metodus ir būdus; apie 30 proc. pamokų skiriama kūrybiniams arba tiriamiesiems darbams; 40 proc. mokytojų keičia edukacines aplinkas atsižvelgdami į ugdymo proceso uždavinius, veda pamokas netradicinėse erdvėse, naudojasi gimnazijos informacinio centro erdve; 30 proc. mokytojų bent kartą per mėnesį veda integruotas pamokas, kiti – rečiau nei kartą per mėnesį.</p> <p>Vertintojai konstatuoja, kad tinkama mokinių pasiekimų ir pažangos stebėseną ir ugdymo proceso pokyčių analizė daro teigiamą įtaką sprendimų, susijusių su mokymosi kokybės gerinimu, priėmimui.</p>

	<p>Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas vidutiniškas. Įvertinus ugdymo proceso kokybės gerinimo siekius, numatytus įgyvendinti „Kokybės krepšelio“ projekte ir Gimnazijos strateginiuose dokumentuose, ir vertintojų stebėtų pamokų kokybę, tai yra tobulintinas veiklos aspektas.</p> <p>Daugelis mokytojų yra įvaldę įvairias vertinimo strategijas ir būdus, kuriuos naudoja kiekvieno mokinio galių gilesniam pažinimui, ugdymo(si) proceso bei daromos pažangos stebėjimui ir įvertinimui. Analizuojant vertinimą ugdant pagal mokytojų kvalifikacines kategorijas, pastebima, kad aukščiausiai šiuo aspektu įvertintos mokytojų ekspertų (vertinimo vidurkis 3,00) ir mokytojų metodininkų (vertinimo vidurkis 2,74) pamokos. Vertinimas ugdant geriausiai buvo įvertintas šiuolaikinės ugdymo(si) paradigmos pamokose (vertinimo vidurkis 3,60). Stebėtų pamokų analizė rodo, kad vertinimo ugdant vertinimo vidurkis – 2,69, dažniausias vertinimas (moda) – 2. Vertinimo ugdant apibendrintas vertinimas pateiktas 4 lentelėje. Vertinimo kriterijų aiškumas pamokoje, kaip stiprusis pamokos aspektas, paminėtas 6 pamokose (23,07 proc.), kaip tobulintinas – 9 pamokose (34,61 proc.).</p> <p>Formuluodami mokymosi uždavinius, planuodami veiklas, mokytojai dalyje (26,92 proc.) pamokų tarėsi su mokiniais dėl ugdymosi pažangos, numatė ir mokiniams įvardijo aiškius vertinimo kriterijus bei taikomus vertinimo būdus. Dalis mokytojų taikė individualius kaupiamojo vertinimo modelius (toks vertinimas stebėtas 8 pamokose (30,76 proc.), tačiau ne visada buvo aiškūs kaupiamojo vertinimo kriterijai. Kalbinti mokytojai teigė, kad dėl bendros kaupiamojo vertinimo sistemos mokykloje nėra aiškiai susitarta. Tinkamas vertinimas, aiškūs ir pamatuojami vertinimo/įsivertinimo kriterijai, jų aptarimas fiksuoti matematikos Ib kl., rusų k. Ia kl., istorijos IIa kl., dailės IV kl. ir kai kuriose kitose pamokose.</p> <p>Išanalizavus mokyklos dokumentus (Gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašą ir Mokinių individualios pažangos stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo tvarkos aprašą) ir pamokų stebėjimo duomenis nustatyta, kad mokyklos ugdymo procese pasiekimų vertinimas neišskirtinis. Vertintojai daro išvadą, kad vertinimas ugdant Mokykloje suprantamas kaip neatsiejama mokymosi dalis, tačiau, atsižvelgiant į tai, kad pasiekimų vertinimas dalyje pamokų neskatino kiekvieno mokinio siekti optimalios asmeninės sėkmės, pasiekimų ir pažangos pagrįstumas išskiriamas kaip tobulintinas Gimnazijos veiklos aspektas.</p>
<i>Stiprieji mokyklos veiklos aspektai</i>	Mokinių (klasių) pažangos stebėsenos sistemingumas.
<i>Tobulintini mokyklos veiklos aspektai</i>	Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas pamokoje (vertinimo ir įsivertinimo kriterijų aiškumas, tinkamas vertinimo būdų panaudojimas ir pan.).

4.3. Kaip mokyklos nusimatyti veiklos vertinimo rodikliai, jų aiškumas padeda įsivertinti veiklos pokytį ir stebėti poveikį mokyklos pažangai?

4.3.1. Mokyklos nusimatyti veiklos vertinimo rodikliai

Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo procesas buvo ir yra reikšmingas „Kokybės krepšelio“ projekto kontekste tiek rengiant Mokyklos veiklos kokybės tobulinimo planą (nustatant pokyčių kryptį), tiek įsivertinant pirmųjų projekto metų sėkmę ir Gimnazijos veiklos kokybę apskritai. Vertintojai priėjo prie išvados, kad kiekybiniai rodikliai tinkamos apimties, nukreipti į priemonių įgyvendinimo rezultatus (mokytojų kompetencijų tobulinimą ir jo raišką praktikoje, ugdymo(si) aplinkų kūrimo ir (ar) modernizavimo apimtis, ugdomosios veiklos, orientuotos į mokinių aktyvų savivaldį mokymąsi, organizavimą ir pan.); kokybiniai rodikliai neaukšti ir buvo nustatyti atlikus išsamią situacijos analizę, padėjusią priimti pasvertus, adekvačius sprendimus.

4.3.2. Mokyklos nusimatytų veiklos vertinimo rodiklių turinio ir jų naudojimo vertinimas

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
3.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai, 3 lygis	<p>Mokyklos veiklos tobulinimo sprendimai priimami vadovaujantis sutarta bendros veiklos perspektyva, įsivertinimo rezultatais ir bendromis diskusijomis.</p> <p>Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo grupė veikia planingai, nuosekliai analizuoja duomenis, stebi tendencijas ir teikia išvadas ir rekomendacijas rengiant veiklos planus. Duomenimis grįstų sprendimų priėmimo praktiką patvirtina ir gana atsakingas „Kokybės krepšelio“ projekto veiklų planavimas. Gimnazijos vadovų ir veiklos įsivertinimo grupės teigimu, Mokyklos bendruomenė ilgai ieškojo sprendimų, tarėsi su projekto konsultantais, kurie padėjo rengti Mokyklos veiklos tobulinimo planą. Atskaitos tašku pasirinkti VBE ir PUPP rezultatai, kurie labiausiai neramino Gimnazijos bendruomenę. Atsižvelgdami į kontekstą ir investicijų dydį, sprendimus dėl veiklų, kurios padėtų gerinti mokinių pasiekimus, priėmė bendrų diskusijų procese. Pokalbių su mokytojais, įsivertinimo grupė sužinota, kad pavyko pasiekti mokinių pažangos, pvz., sumažėjo nepatenkinamus rezultatus turinčių mokinių (plačiau apie tai – rodiklio 1.1. aprašyme). Pokalbių su vertintojais metu mokiniai teigė, kad prie mokymosi pažangos prisideda praktinių ir laboratorinių darbų atlikimas, kai įprasminamos teorinės žinios, o atnaujintos aplinkos ne tik įgalina geriau jaustis, bet ir siekti aukštesnių rezultatų. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo ir stebėsenos duomenimis, „Kokybės krepšelio“ projekto veikla „<i>Gimnazinių darbų rengimas</i>“ paveikiai skatina savivaldį mokymąsi bei mokinių ir mokytojų bendradarbiavimą. Įsivertinusi kontekstinę situaciją, Mokykla numatė neaukštus kokybinius ir kiekybinius rodiklius, tačiau, metodinių grupių pirmininkų teigimu, mokinių įsitraukimas viršijo lūkesčius ir gimnazinių darbų skaičius didesnis nei buvo numatyta veiklos tobulinimo plane.</p> <p>Vertintojai daro išvadą, kad kasmetinio Gimnazijos ir pedagogų veiklos įsivertinimo, mokinių ir jų tėvų nuomonių tyrimų išvados, administracijos stebėtų pamokų, mokinių pažangos ir pasiekimų duomenys yra tinkamai analizuojami, apibendrinami ir naudojami veiklos planavimui, ugdymo proceso ir aplinkų kokybės gerinimui.</p>

<i>Stiprieji mokyklos veiklos aspektai</i>	Įsivertinimo procesas ir duomenų panaudojimas.
<i>Tobulintini mokyklos veiklos aspektai</i>	Toliau stiprinti tobulinimo kultūrą, įtraukiant vis daugiau bendruomenės narių į įsivertinimo procesą.

4.4. Kaip užtikrinamas veiklų, lemiančių mokinių pažangą ir pasiekimus, tvarumas?

4.4.1. Veiklų, lemiančių mokyklos mokinių pažangą ir pasiekimus, tvarumas

Vertintojai surinko duomenų, faktų ir argumentų, leidžiančių tikėtis mokinių pažangą ir pasiekimus lemiančių veiklų tvarumo „Kokybės krepšelio“ projekto įgyvendinimo laikotarpiu ir jam pasibaigus. Vertintojų komandos sutarimu, didžiausią įtaką veiklų tvarumui gali turėti tinkamas veiklų planavimas (numatoma pasinaudoti TŪM ir kitų projektų galimybėmis), paveikus vadovų komandos įsipareigojimas pokyčiams, susitarimams, pasiryžimas stiprinti Gimnazijos savivaldą, suteikiant jai daugiau iniciatyvos galimybių ir atsakomybės už pokyčių Gimnazijoje sėkmingumą ir tvarumą, bei aukšta mokytojų kompetencija, jų siekis dirbti gerai.

4.4.2. Veiklų, lemiančių mokyklos mokinių pažangą ir pasiekimus, tvarumo vertinimas

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
3.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai, 3 lygis	<p>Planų gyvumas paveikus.</p> <p>Gimnazijos veiklų planavimo sistema yra tinkama, palanki "Kokybės krepšelio" projekto veiklų tvarumui užtikrinti. Daugelis Gimnazijos planavimo dokumentų parengti remiantis mokinių pasiekimų ir pažangos, Mokyklos įsivertinimo grupės pateiktais duomenimis, atsižvelgiant į PUPP, VBE rezultatus. Veikla Gimnazijoje planuojama lanksčiai: įgyvendinamas 2020–2023 metų strateginis planas, kasmet rengiamas Gimnazijos metų veiklos planas, metodinių grupių ir kiti planai. Iš parengtų planų sisteminamas kiekvieno mėnesio veiklos planas. 2021–2022 ir 2022–2023 m. m. ugdymo planas yra gana konkretus, susietas su Gimnazijos ugdymo aktualijomis, maksimaliai tenkinantis mokinių poreikius. Ir metodinių grupių nariai, ir tėvai pokalbių metu teigė, kad jie turi galimybę dalyvauti Gimnazijos planų rengime, į jų nuomonę įsiklausoma. Mokyklos strateginio plano ir veiklos planų įgyvendinimas aptariamas vadovų, Gimnazijos taryboje, metodinėse grupėse. Pokalbių metu Gimnazijos vadovai nurodė, jog dauguma Gimnazijos bendruomenės narių atsakingai dalyvauja įgyvendindami išsikeltus Mokyklos tikslus ir uždavinius, šiuo metu planuojamos TŪM programos veiklos, kurių dalis pratęs „Kokybės krepšelio“ veiklas (pvz., tolesnis Gimnazijos ugdymosi aplinkų modernizavimas, ugdymo kokybės gerinimas ir pan.).</p> <p>Vertintojai daro išvadą, kad Gimnazijos veiklos planavimo kokybė ir nuoseklus planų įgyvendinimas priimtinas daugumai Mokyklos bendruomenės narių. Išanalizavus strateginius dokumentus ir po pokalbių su bendruomenės nariais galima teigti, kad tai prisidės prie sėkmingų ir prasmingų veiklų tvarumo užtikrinimo pasibaigus „Kokybės krepšelio“ projektui.</p>

3.2. Lyderystė, 3 lygis	<p>Įsipareigojimas susitarimams yra paveikus ir tai yra stiprusis Gimnazijos veiklos aspektas.</p> <p>Mokyklos vadovai kasdieniu elgesiu demonstruoja sutartas mokyklos vertybes ir socialinius emocinius gebėjimus. Vizito Gimnazijoje metu iš pokalbių su bendruomenės atstovais paaiškėjo, kad vadovai turi daugumos tėvų, mokinių ir mokytojų palaikymą, pasitiki mokytojais kaip lyderiais, partneriais ir telkiasi juos į pagalbą įvairių grupių ir komandų darbe. Gimnazijos direktoriaus teigimu, mokytojų lyderių grupė buvo ta komanda, kuri parengė Gimnazijos veiklos tobulinimo planą projekto „Kokybės krepšelis“ įgyvendinimui ir ėmėsi iniciatyvos tobulinant ugdymo procesą. Mokytojams sudaromos sąlygos bendradarbiauti metodinėse grupėse, mokytis vieniems iš kitų, nuosekliai tobulėti ir prisidėti prie pokyčių tvarumo užtikrinimo.</p> <p>Pokalbyje su vertintojais mokinių tėvai pabrėžė, kad jiems patinka Gimnazija, nes pastebimas vadovų rūpestis mokiniais, užtikrinamas Mokyklos saugumas, džiaugėsi, jog Mokykla tampa patraukli vaikams. Dėl bendravimui ir bendradarbiavimui palankios kultūros tėvai nevengia kreiptis į Gimnazijos ir klasių vadovus, dalykų mokytojus. Gimnazijos bendruomenės nariai teigė, kad „Kokybės krepšelio“ projekto lėšomis įgyvendinami pokyčiai yra akivaizdūs ir, tikėtina, Gimnazijos lyderių pastangomis bus toliau įgyvendinami TŪM programoje.</p> <p>Darytina išvada, kad daugelis bendruomenės narių palaiko ir pripažįsta formalius Gimnazijos lyderius, todėl tikėtina, kad Gimnazijoje priimami vadybiniai sprendimai telkti bendruomenę ir užtikrinti pokyčių tvarumą bus įgyvendinti.</p>
3.3. Mokyklos savivalda, 2 lygis	<p>Skaidrumas ir atvirumas yra vidutiniškas ir vertinamas kaip tobulintinas Gimnazijos veiklos aspektas.</p> <p>Mokyklos savivaldos stiprinimas buvo įtrauktas į 2022 m. veiklos planą, tačiau esminių pokyčių nefiksuojama. Gimnazijos nuostatuose (2016) nurodoma, kad Gimnazijos savivaldą sudaro Gimnazijos taryba, Mokytojų taryba, Visuotinis tėvų susirinkimas ir Mokinių taryba. Vertintojų surinktais duomenimis, realiai (ir gana neblogai) veikia Gimnazijos ir Mokytojų tarybos. Pastebėtina, kad Gimnazijos tarybos nariai – tėvai gerai susipažinę su Mokyklos strategija, vertybėmis, siekiais, turi galimybę teikti siūlymų ir jaučiasi pokyčių bendraautoriais. Mokinių taryba nėra išrinkta, besimokančiųjų interesams atstovauja mokiniai – Gimnazijos tarybos nariai. Verta pabrėžti, kad toks atstovavimas nėra nuolatinio pobūdžio – Gimnazijos taryba posėdžiauja retai (Nuostatuose numatyta, kad ne rečiau kaip du kartus per metus), tad mokinių idėjų realizavimo, jų ištraukimo į demokratinius Gimnazijos valdymo procesus galimybės gana ribotos.</p> <p>Gimnazijoje veikia metodinės grupės, nepriskiriamos savivaldos institucijoms. Pastebėtina, kad Metodinės tarybos (ar kitos į pokyčių tvarumą orientuotos, ugdymo turinio formavimo, įgyvendinimo klausimus sprendžiančios, mokytojų bendradarbiavimą, patirties sklaidą skatinančios profesionalų komandos) suformavimas galėtų būti siejamas su šiandienos švietimo kontekstu: Mokykla ruošiasi įgyvendinti TŪM projektą,</p>

	<p>įtraukiojo ugdymo nuostatas, atnaujintas bendrąsias programas ir kt. Tokio tipo pedagogų savivaldos institucija galėtų tapti idėjų generatore, padėtų kryptingiau koordinuoti ugdymo inovacijų diegimą ir plėtrą Mokykloje.</p> <p>Vertintojai atkreipia dėmesį, kad Gimnazijos nuostatų 50 punktas numato, jog <i>Gimnazijos savivaldos institucijų priimti sprendimai Gimnazijos darbo veiklos klausimais yra rekomendacinio pobūdžio</i>. Pastebėtina, kad Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo 60 straipsnis nustato, kad <i>mokyklos savivaldos institucijos kolegialiai svarsto mokyklos veiklos ir finansavimo klausimus ir pagal kompetenciją, apibrėžtą mokyklos įstatuose, priima sprendimus, daro įtaką vadovo priimamiems sprendimams, atlieka visuomeninę mokyklos valdymo priežiūrą</i>.</p> <p>Vertintojai, atlikę Mokyklos veiklą reglamentuojančių dokumentų analizę, daro išvadą, kad Gimnazijos nuostatai nepakankamai atliepia Švietimo įstatymu savivaldai suteiktas funkcijas ir galias. Aktyvi, įsipareigojusi vykdyti deleguotas ir prisiimtas funkcijas savivalda galėtų tapti pokyčių tvarumo garantu.</p>
3.7. Kompetencija, 3 lygis	<p>Pedagogų profesionalumas yra paveikus, lemiantis aukštus Mokyklos akademinius pasiekimus. Kartu tai yra viena iš esminių projekto „Kokybės krepšelis“ rezultatų tvarumo sąlygų.</p> <p>Gimnazijoje dirba aukštos kvalifikacijos ir ilgametę darbo patirtį turintys pedagogai. Net 26 iš 28 Gimnazijoje dirbančių mokytojų turi 20 ir daugiau metų pedagoginio darbo stažą bei aukštas (mokytojo metodininko ir eksperto) kvalifikacines kategorijas. Kad gimnazijos mokytojai išmano savo ugdymo sritį, dėstomus dalykus, iliustruoja stebėtose pamokose įvardinti stiprieji aspektai, kurių dauguma (apie 60 proc.) buvo iš rodiklio <i>Ugdymosi organizavimas</i> raktinių žodžių. Stebėtų pamokų atskirų aspektų įvertinimo vidurkiai rodo tiesiogines pamokos kokybės sąsajas su mokytojų turima kvalifikacine kategorija – kuo aukštesnė mokytojo kvalifikacinė kategorija, tuo aukštesni pamokų įvertinimo vidurkiai (žr. 1 pav.).</p> <p>Pamokų stebėjimo duomenimis, 15,38 proc. pamokų priskirtinos tradicinio ugdymo paradigmai (vertinimo vidurkis – 2,50); 65,38 proc. – buvo bandoma dirbti šiuolaikiškai (vertinimo vidurkis – 2,91) ir 19,24 proc. pamokų buvo šiuolaikiškos (vertinimo vidurkis – 3,64). Apibendrinti duomenys pateikiami 2 paveiksle. Šie duomenys rodo, kad daugelis Gimnazijos mokytojų pamokose dirba šiuolaikiškai, įdomiai, kūrybiškai. Pabrėžtina, kad mokytojų pasiūlytų ir vertintojų pasirinktų stebėti pamokų kokybė iš esmės nesiskyrė – vertinimo vidurkis atitinkamai siekė 2,94 ir 2,97.</p> <p>Vertintojai daro išvadą, kad „Kokybės krepšelio“ projekte vykęs mokytojų mokymasis (plačiau apie tai – rodiklio 3.8. aprašyme) prisidėjo prie mokytojų kompetencijų stiprinimo ir šiuolaikiniam ugdymui būdingų nuostatų realizavimo ugdymo procese.</p>
<i>Stiprieji mokyklos veiklos aspektai</i>	<p>Mokytojų kompetencija. Mokyklos vadovų įsipareigojimas susitarimams.</p>

<i>Tobulintini mokyklos veiklos aspektai</i>	Mokyklos savivalda, bendruomenės narių veikimas kartu.
--	--

5. REKOMENDACIJOS DĖL MOKYKLOS PAŽANGOS KRYPTINGUMO IR VEIKLOS TVARUMO UŽTIKRINIMO

1. Atnaujinant Gimnazijos nuostatus, deramą dėmesį skirti Mokyklos savivaldos institucijų steigimui ir veiklos plėtotei, siekiant tinkamai panaudoti mokytojų ir mokinių aukštą akademinį ir neakademinį potencialą esamų (suplanuotų) ir būsimų (numatomų) Gimnazijos veiklos kokybės pokyčių įgyvendinimui, kolegialumo ir bendradarbiavimo stiprinimui, tokiu būdu puoselėjant ambicijas ir sukuriant reikiamas sąlygas Gimnazijos pasirengimui tapti atnaujinto ugdymo turinio įgyvendinimo, ugdymo inovacijų sklaidos ir intelektualinės veiklos centru.
2. Stebint Mokyklos suplanuotų tobulinimo veiklų, pasirinktų veiklos tobulinimo priemonių ir būdų įgyvendinimo nuoseklumą ir tinkamumą mokinių ugdymosi pasiekimams gerinti, rekomenduojama atnaujinti Gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašą ir stiprinti mokinių ugdymosi rezultatų vertinimą pamokoje: su mokiniais tinkamai aptarti mokymosi uždavinius, jų įgyvendinimo (įsi)vertinimo/ sėkmės kriterijus, įsitikinti, kad mokiniai suprato, kokios kokybės turi būti jų darbas, mokyti juos reflektuoti, teikti ir priimti grįžtamąjį ryšį, kurio pagrindu jie galėtų patobulinti atliktą darbą, stebėti savo pažangą ar pasirinktų kitą mokymosi strategiją.

PRIEDAI**Mokymosi aplinkų apibendrintas vertinimas (N=26)**

1 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
9 pamokos	14 pamokų	3 pamokos	0 pamokų
34,62 proc.	53,85 proc.	11,53 proc.	0 proc.

Vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi apibendrintas vertinimas (N=26)

2 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
7 pamokos	15 pamokų	4 pamokos	0 pamokų
26,92 proc.	57,69 proc.	15,38 proc.	0 proc.

Mokymosi patirčių apibendrintas vertinimas (N=26)

3 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
4 pamokos	20 pamokų	2 pamokos	0 pamokų
15,38 proc.	76,92 proc.	7,69 proc.	0 proc.

Vertinimo ugdant apibendrintas vertinimas (N=26)

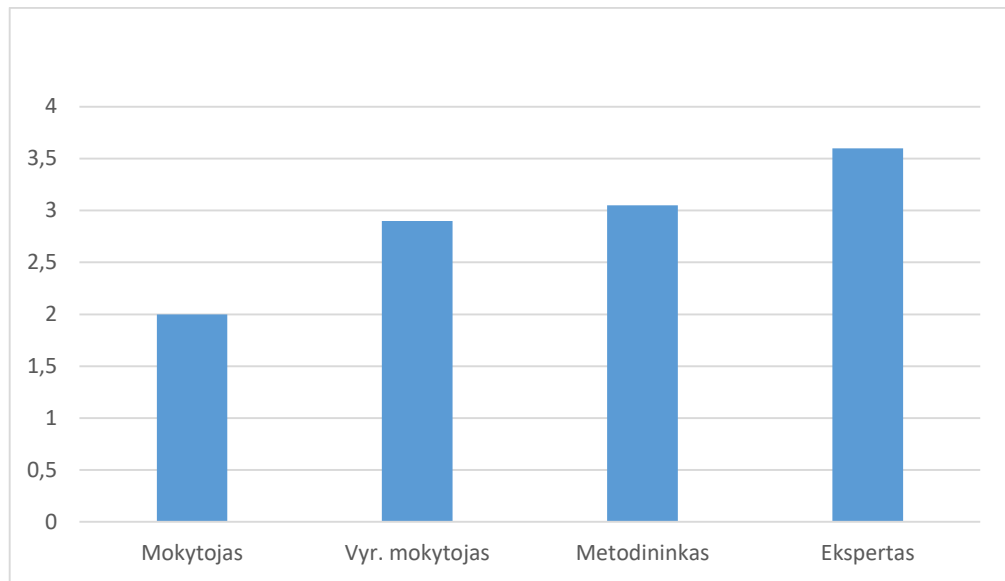
4 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
4 pamokos	9 pamokos	13 pamokų	0 pamokų
15,38 proc.	34,62 proc.	50,00 proc.	0 proc.

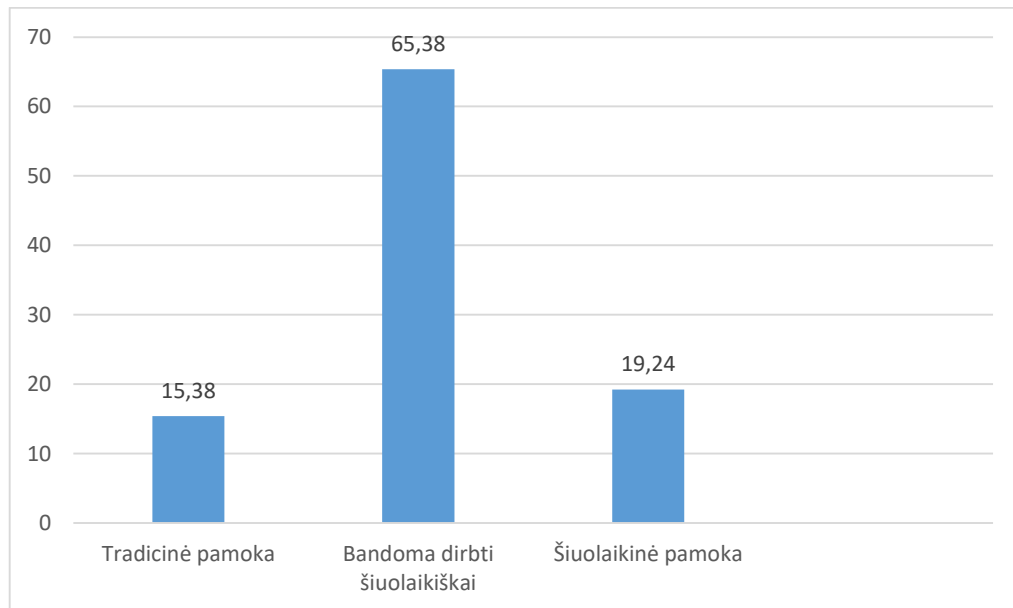
Kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų apibendrintas vertinimas (N=26)

5 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
5 pamokos	11 pamokų	10 pamokų	0 pamokų
19,23 proc.	42,30 proc.	38,46 proc.	0 proc.

1 pav. Stebėtų pamokų kokybės įvertinimo vidurkių pasiskirstymas pagal mokytojų kvalifikacines kategorijas (max.=4)

2 pav. Stebėtų pamokų skaičius (proc.) pagal ugdymo paradigmą
